

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 grudnia 2025 r.,

w sprawie **R.G.**

skazanego z art. 299 § 1 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 20 marca 2025 r., sygn. akt II AKa 233/24,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 18 marca 2024 r., sygn. akt III K 65/23,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Kielcach, orzekając w sprawie R.G. oraz innych oskarżonych, wyrokiem z dnia 18 marca 2024 r., sygn. akt III K 65/23 uznał R.G. za winnego:

1. tego, że w okresie od dnia bliżej nieustalonego czerwca 2022 r. do 5 października 2022 r., w Z., woj. [...] i innych miejscowościach na terenie kraju, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez nieustaloną osobę, do której należeli S.G., D.M., K.K., P.R., A.R., A.K. i inne nieustalone osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw polegających na doprowadzeniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd, osób do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem oraz praniu pieniędzy pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem tych przestępstw, co stanowi przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2023 r. i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku);
2. ciągu jedenastu przestępstw, popełnionych w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności, zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich, kwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 91 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt II wyroku);
3. ciągu dziesięciu przestępstw, popełnionych w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności, zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich, kwalifikowanych z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 91 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt III wyroku);
4. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 65 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt IV wyroku).

Następnie, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone w wobec oskarżonego R.G. kary pozbawienia i wymierzył mu karę łączną 7 lat pozbawienia wolności (pkt V wyroku). Orzekł wobec oskarżonego także obowiązek naprawienia szkody.

Powyższy wyrok w części dotyczącej oskarżonego R.G. został zaskarżony apelacją obrońcy: co pkt I, II, IV i V wyroku co do rozstrzygnięcia o karze, zaś co do pkt III – o winie. Skarżący zarzucił orzeczeniu:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, tj.: art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, w sposób uzasadniający twierdzenie, że ocena miała służyć z góry przyjętej przez Sąd tezie o zawinieniu oskarżonego R.G. w zakresie, w jakim nie przyznał się do zarzutu prania brudnych pieniędzy, gdy tymczasem Sąd orzekający nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych mogących skutkować przypisaniem oskarżonemu winy i sprawstwa w zaskarżonym zakresie;
2. obrazę art. 424 § 1 i 2 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku z pominięciem obligatoryjnych elementów treściowych uzasadnienia, które uniemożliwiają instancyjną kontrolę rozstrzygnięcia;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że oskarżony swym zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa prania brudnych pieniędzy, gdy tymczasem oprócz powołania przesłanek kodeksowych Sąd w ogóle nie wykazał po stronie R.G. świadomości, iż swoim zachowaniem faktycznie podjął czynności mogące udaremnić stwierdzenie przestępnego pochodzenia środków pieniężnych uznając m.in., iż znaleziona podczas przeszukania kwota 71 900 zł stanowi korzyść związaną bezpośrednio z popełnienia oszustwa lub oszustw metodą na „policjanta” i „prokuratora”;
4. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary 7 lat pozbawienia wolności oraz orzeczonego solidarnie obowiązku naprawienia szkody.

Mając na względzie powyższe skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego R.G. od zarzutu popełnienia ciągu przestępstw z art. 299 § 1 i 5 k.k., zaś w pozostałym zakresie o wymierzenie mu kar mniej surowych.

Wyrok zaskarżył także prokurator, na niekorzyść oskarżonego R.G. w części dotyczącej rozstrzygnięcia z pkt. III wyroku, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., polegającą na pominięciu w pkt. III sentencji wyroku czynu zarzuconego R.G. w pkt. XIV aktu oskarżenia, w następstwie czego doszło do wydania wyroku, który nie

zawiera w części dyspozytywnej odniesienia do czynu stanowiącego faktyczną podstawę skazania mimo, jak należy domniemywać uwzględnienia go w liczbie ciągu 10 przestępstw z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz 13§ 1 k.k. w zw. z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k., za który na podstawie art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd I instancji wymierzył R.G. karę 4 lat pozbawienia wolności. Mając na względzie powyższe prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 20 marca 2025 r., sygn. II AKa 233/24, w zakresie dotyczącym oskarżonego R.G. uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności, jak również uzupełnił rozstrzygnięcie z pkt III, ustalając, iż ciąg przestępstw dotyczy także czynu wskazanego w pkt. XIV aktu oskarżenia na szkodę Z.K. i J.K., a orzeczoną karę za ten ciąg przestępstw obniżył do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego i wymierzył mu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie, dotyczącym oskarżonego R.G., utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w zakresie, w jakim utrzymał w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji, zarzucając:

1. rażące naruszenie prawda karnego procesowego, które miało oczywisty wpływ na treść wydanego wyroku, a to art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. polegające na ocenie materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji błędne uznanie, że oskarżony przyjmował i przekazywał środki pieniężne, mając na celu ukrycie ich przestępczego charakteru, podczas gdy brak jest dowodów wskazujących na taki cel podejmowanych przez oskarżonego czynności, a ponadto Sąd nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych mogących skutkować przypisaniem oskarżonemu winy i sprawstwa w tym zakresie;
2. rażące naruszenie prawa karnego materialnego, a to art. 299 § 1 i 5 k.k. poprzez przypisanie oskarżonemu winy za czyn prania brudnych pieniędzy w sytuacji gdy z materiału dowodowego nie wynika aby celem oskarżonego

było ukrycie lub utrudnienie stwierdzenia przestępczego charakteru środków pieniężnych.

Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w zaskarżonym zakresie.

Odpowiedź na kasację złożył prokurator, wnosząc o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasację należało uznać za oczywiście bezzasadną, a to pozwoliło oddalić ją na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., bez udziału stron.

Argumentacja przytoczona na poparcie sformułowanych zarzutów stanowiła w istocie potworzenie zarzutów apelacyjnych, uzupełnionych o element przeprowadzenia rzekomo wadliwej kontroli instancyjnej.

Oba zarzuty podniesione w kasacji odnoszą się do elementu strony podmiotowej, a to braku wykazania działania w celu realizacji znamion. Obrona opisuje ten sam aspekt sprawy zarówno od strony procesowej, jak i naruszenia prawa materialnego. Lektura kasacji wskazuje jednak, że stanowisko obrony zasadza się na błędnej wykładni art. 299 § 1 k.k. i jako taka nie może zostać uznana za trafną.

Zgodnie z treścią tego przepisu odpowiedzialności karnej podlega ten, kto: „środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, przyjmuje, posiada, używa, przekazuje lub wywozi za granicę, ukrywa, dokonuje ich transferu lub konwersji, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku”. Wbrew tezę stawianym w kasacji, powyższy przepis nie wymaga, by sprawca działał w celu ukrycia pochodzenia środków. Zarówno lektura przepisu, jak i prezentowane w tym zakresie poglądy doktryny i dorobek orzecznictwa jednoznacznie wskazują, że dla przypisania odpowiedzialności za pranie brudnych pieniędzy wystarczające jest wykazanie, że sprawca godził się na realizację znamion (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12

grudnia 2019 r., sygn. II AKa 256/19 bądź wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 października 2018 r., sygn. II AKa 353/18, tak też A. Błachnio [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, red. J. Majewski, Warszawa 2024, art. 299).

Powyższa kwestia ma fundamentalne znaczenie dla wyjaśnienia braku zasadności wniesionej kasacji. Dla stwierdzenia zamiaru wynikowego wystarczające jest stwierdzenie, że sprawca miał świadomość możliwości realizacji znamion i godził się na ich realizację (art. 9 § 1 k.k.). Brak udowodnienia działania w celu ukrycia środków w żadnym razie nie wyklucza przypisania odpowiedzialności karej za to przestępstwo.

Pod pojęciem godzenia się rozumiany jest stan, gdy oskarżony przewiduje wysokie prawdopodobieństwo realizacji znamion i nie robi nic, by zapobiec popełnieniu przestępstwa. Sądy obu instancji trafnie uznały, że w realiach przedmiotowej sprawy po stronie oskarżonego R.G. wystąpił zamiar wynikowy realizacji znamion przestępstwa z art. 299 § 1 k.k.

Oskarżonemu R.G. zarzucono, że wielokrotnie podjął się czynności mogących udaremnić stwierdzenie przestępnego pochodzenia środków pieniężnych. Oskarżony był członkiem grupy przestępczej, dokonującej oszustw metodą „na prokuratora i policjanta” – okoliczność ta nie była kwestionowana w toku postępowania kasacyjnego. Rolą oskarżonego było odbieranie pieniędzy uzyskanych w wyniku przestępstw i przekazywanie ich dalej osobom powiązanym z grupą, także będąc świadomym, że trafią one za granicę. Wynika to bezspornie z wyjaśnień R.G. (k.6588, t. XXXIII) oraz depozycji innych osób (np. D.M. - k., 1077-1080, t. VI; S.G. - k.6589, t. XXXIII). Oskarżony wiedział, że środki, które są mu przekazywane, pochodzą z przestępstw. Jako dorosła osoba wiedział również, że przekazanie gotówki innym, nieznanym mu osobom, także za granicą, utrudni stwierdzenie nielegalnego źródła środków. Nie sposób przyjąć, że swoim zachowaniem nie wykreował wysokiego ryzyka realizacji znamion z art. 299 § 1 k.k. bądź, że istnienia takiego ryzyka nie był świadom. Jeśli bowiem przekazywał środki pochodzące z przestępstw innym osobom, w tym takim, których personaliów nie znał, to brak podstaw, by uznać, że nie przewidywał, że jego działania mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia. Oczywiście, nie idzie tu o świadomość treści przepisu, ale

jedynie uświadomione konsekwencje swojego działania. Jednocześnie oskarżony nie zrobił nic by owym konsekwencjom zapobiec. To, że udaremnienie stwierdzenia przestępnego pochodzenia pieniędzy nie było celem oskarżonego, nie ma żadnego znaczenia z perspektywy przypisania sprawstwa przestępstwa z art. 299 k.k.

W konsekwencji oba zarzuty kasacji uznać należało za oczywiście bezzasadne. Sąd Apelacyjny trafnie nie dopatrywał się wad w ocenie materiału dowodowego przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji – nie dlatego jednak, że ten ostatni wykazał dowodowo działanie w celu realizacji znamion przedmiotowych, ale dlatego, że w sposób wystarczający udowodnił działanie z zamiarem ewentualnym. Z tych samych względów za oczywiście bezzasadny uznać należało zarzut naruszenia prawa materialnego, a to art. 299 § 1 i 5 k.k.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy oddalił kasację, ze względu na jej oczywistą bezzasadność.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[WB]

[r.g.]